

NYT OM SVAMPESYGDOMME I VINTERSÆD OG ALM. RAJGRÆS TIL FRØ I UGE 17 I REGISTRERINGSNETTET

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Det kølige vejr medfører, at meldug og rust udvikler sig langsommere end normalt. Der er stor spredning i markernes udviklingstrin.

Vinterbyg: bygrust er fortsat mest udbredt og har bredt sig i den forløbne uge. Bygrust er fundet i alle sorter, men mest i Wootan, Trooper og Mecurioo. Bygrust udvikler sig hurtigst i varmt vejr. Inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) er ca. 60 dage ved 5 grader, ca. 16 dage ved 10 grader og ca. 8 dage ved 20 grader.

Skoldplet og meldug er næstmest udbredt. Mest skoldplet er fundet i Frigg, hvor der er op til 90 procent angrebne planter. Mest meldug er fundet i KWS Infinity og Matros.

Bygrust bekæmpes i modtagelige sorter fra vækststadium 32 (2 knæ udviklet) ved over 10 procent angrebne planter og meldug ved over 25 procent angrebne planter. Skoldplet bekæmpes ved over 10 procent angrebne planter og mindst 3 dage med nedbør (optælles fra stadium 31 (1 knæ udviklet), der tælles maks. 14 dage tilbage). Vær især opmærksom på skoldplet i marker med forfrugt byg og samtidig reduceret jordbearbejdning.

Til bekæmpelse af bygrust, meldug og skoldplet kan der f.eks. anvendes 0,25 l Prosaro. Ved meget skoldplet og mindre rust kan også anvendes 0,25 l Proline Xpert. Hæv dosis lidt ved meget skoldplet. Er der ikke skoldplet i marken, kan der evt. også anvendes 0,3 l Orius.

Ved den afsluttende behandling senere omkring skridning anvendes højere dosis.

Der er stor spredning i markernes udvikling. Det gennemsnitlige vækststadium er 32 (2 knæ udviklet), mens de længst udviklede marker er i vækststadium 37 (fanebladet synligt).

Vinterhvede: der er udløst meldugbekæmpelse i 4 procent af markerne, og mest er fundet i Torp. Meldug anbefales i modtagelige sorter bekæmpet i vækststadium 29-31 ved over 10 procent angrebne planter og senere ved over 25 procent angrebne planter. Til bekæmpelse kan anvendes Talius, hvortil der er givet dispensation i 2017. Fra vækststadium 31 (1 knæ udviklet) anvendes bredspektrede løsninger ved meldugbekæmpelse, dvs. ikke Talius alene.

Der er ikke fundet gulrust eller brunrust i registreringsnettet.

Fra praksis er meldt om gulrust i Substance ved Hovedgård i Østjylland og ved Uggerslev på Nordfyn. Sorten udgør i 2017 kun ca. 1 procent af hvedearealet.

Der er stor spredning i markernes udvikling. Det gennemsnitlige vækststadium er 30-31, mens de længst udviklede marker er i vækststadium 32 (2 knæ udviklet) og helt enkelte er i vækststadium 33 (3 knæ udviklet).

I de længst udviklede marker skal der i modtagelige sorter (ikke Sheriff og Creator) fra vækststadium 32 tælles dage med nedbør med henblik på at vurdere behovet for bekæmpelse af Septoria. 4 dage med nedbør udløser en bekæmpelse. I nogle få meget langt udviklede marker er der udløst bekæmpelse af Septoria. Til bekæmpelse kan f.eks. anvendes 0,25 -0,3 l Prosaro eller 0,25-0,3 l Proline Xpert. Man kan selv blande sig til de to midler ved at blande Proline og Orius.

Triticale: meldug er mest udbredt, og der er udløst bekæmpelse i ca. 20 procent af markerne.

Meldug bekæmpes i modtagelige sorter fra vækststadium 31 (1 knæ udviklet) ved over 25 procent angrebne planter.

Gulrust er fundet i 4 marker med Tantris (1-80 procent angrebne planter), 2 marker med Jura (0,01- 25 procent angrebne planter) og 1 mark med Travoris (10 procent angrebne planter). Der registreres kun i omkring 15-20 marker med hver sort, så gulrust findes i relativ mange marker.

Brunrust er fundet ved Årslev på Fyn i Tantris (5 procent angrebne planter). På nuværende tidlige tidspunkt sidder både gulrust og brunrust spredt på bladpladen, og det er svært at adskille gulrust og brunrust. Senere lejrer gulrust sig i striber på bladet.

Til bekæmpelse af meldug og rust kan f.eks. anvendes 0,25-0,3 l Orius. Ønskes ekstra meldugeffekt kan evt. tilsættes Talius, hvortil der er givet dispensation i 2017.

Det gennemsnitlige vækststadium er 31, mens de længst udviklede marker er i vækststadium 33 (3 knæ udviklet).

I triticale er der forholdsvis få registreringer.

Rug: der er fundet meget meldug i den mindre dyrkede sort Binntto.

Brunrust er fundet i 3 tilfælde i Palazzo med 70-100 procent angrebne planter og i en mark med KWS Bono (100 procent angrebne planter) hhv. SU Performer (50 procent angrebne planter). Fra praksis er også i flere tilfælde meldt om angreb. Brunrust udvikler sig hurtigst i varmt vejr.

Meldug bekæmpes fra omkring vækststadium 31-32 (1-2 knæ udviklet) ved over 25 procent angrebne planter og brunrust ved over 10 procent angrebne planter.

Til bekæmpelse af meldug og brunrust kan f.eks. anvendes 0,25-0,3 l Orius eller 0,25 l Prosaro, såfremt der også er skoldplet. Der er skoldplet i flere marker. Ønskes ekstra meldugeffekt kan evt. tilsættes Talius, hvortil der er givet dispensation i 2017.

Det gennemsnitlige vækststadium er 33, mens de længst udviklede marker er i vækststadium 37 (faneblad synlig).

I rug er der forholdsvis få registreringer.

Alm. rajgræs: der er fundet kronrust i ca. 40 procent af markerne, men med overvejende svage angreb (maks. angreb er 5 procent dækning). Meldug er kun fundet i 5 marker med 0,01 til 1 procent dækning.

Evt. svampebekæmpelse anbefales tidligst fra begyndende strækning og kan vente lidt endnu.

Se uddybende data på nedenstående link.

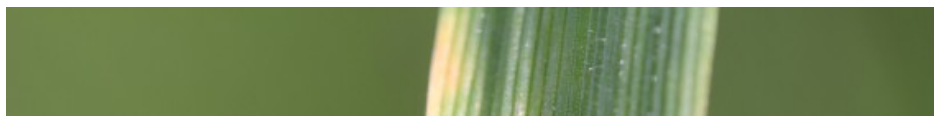
- [Vinterhvede](#)
- [Vinterbyg](#)
- [Triticale](#)
- [Vinterrug](#)
- [Alm. rajgræs](#)

Billede 1. Hvedeplanter fra samme ejendom ved Odder med maks 1 km imellem markerne fotograferet 24. april 2017. Planterne til venstre er i st. 33 (1. års Benchmark, sået i starten af september), og planterne i midten er i st. 31 (-32) (1. års Torp sået i starten af september), og planterne til højre er i st. 30-(31) (flere års Lilly, sået sidst i september).
Foto: Gitte Skovgaard Jensen, LMO.

Billede 2. Overskårne hovedskud af planter fra de 3 udviklingstrin i billede 1.
Foto: Gitte Skovgaard Jensen, LMO.

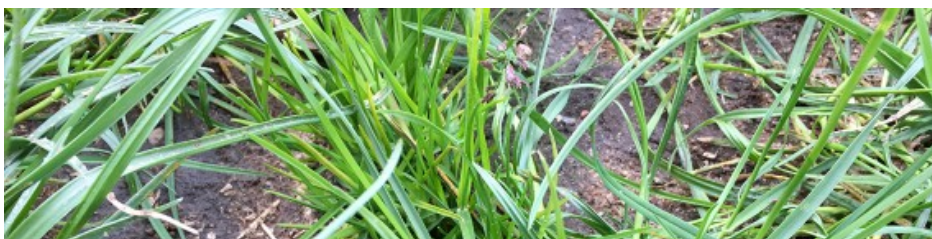

Billede 3. Brunrust i rug på et af de nedre blade i denne uge. I det nuværende kølige vejr udvikler brunrust sig langsomt.

Billede 4. Kronrust i rajgræs fotograferet i uge 16. I denne mark er der helt usædvanlig kraftige angreb.

Foto: Carsten Kløcher, Djursland Landboforening.

Billede 5. Samme som billede 1. Kronrust i rajgræs fotograferet i uge 16.
Foto: Carsten Kløcher, Djursland Landboforening.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.